

1927

G O S P O D A R

Št. 7.

Pomisleki k dohodninski napovedi.

V zmislu § 210 zakona o osebnih davkih mora predsednik dohodninske cenilne komisije, ali davčno okrajno oblastvo v njegovem imenu, če dvomi o pravilnosti ali popolnosti kake dohodninske napovedi, predložiti dotičnemu davčnemu zavezancu svoje pomisleke proti njej in mu mora za odgovor nanje v zmislu istega § dati rok najmanj 8 dni. Pomisleki morajo obsegati napovedane navedbe, proti katerim obstoje pomisleki, dalje vzroke, zakaj se dvomi o njih ter poziv, naj stranka v tem roku odgovori in svoje trditve dokaže z verodostojnimi dokazili.

Tudi v odgovorih na take pomisleke vlada med davčnimi zavezanci velikokrat brezbriznost in malomarnost, ki se maščuje s tem, da v slučajih, ko stranka pravočasno ali pa brez kakih tehničnih dokazil ne odgovori, odmeri davek po svoji uvidevnosti, k čemu ji daje pravico § 213 istega zakona. Marsikdo, ki z je veliko težavo sestavil dohodninsko napoved, jo napravil vestno v upanju, da se mu zmanjša davčno breme, pokvari vse s tem, da ne polaga dovolj važnosti na pomisleke, da odgovorni nanje površno, ali prepozno, ali pa sploh ne ter da tako oblastvu priliko, da mu po zakonu odmeri davek po svojih polizvedbah. Ko mu je davek odmerjen, pa vloži proti njemu pritožbo, ki pa je zavrnjena v zmeslu § 213, ker ni ali ne pravočasno, ali brez pravih dokazil odgovoril nanje.

Držati se v pomislekih predpisanega roka ni težko. Težje pa je često svoje navedbe primerno dokazati in podkrepiti, tako, da ni mogoč noben dvom več o njih. Saj navadno oblastvo zahteva redno vodene knjige, zapiske, račune itd., ki jih preprost gospodar navadno ne vodi, ali pa kam založi, zavre itd. in jih ravno tedaj nima pri rokah, ko so mu najbolj potrebni. Zato je pač priporočljivo za davkoplačevalce, da račune svojih izdatkov, posebno onih v popravilih, nabavkov semen, gnojil, delavskih plač in podobnega shranjajo in ob taki priliki uporabljajo. Za dokaz plačanih obresti je potrebno upnikovo potrdilo o prejemu, za zavarovalnino in bolniško blagajno potrdilo dotičnega zavoda, ali pa odrezek poštne položnice; za dokaz trajnega bremena (užitka itd.) dotično notarsko pogodbo. Najlažje se posreči dokaz z redno vodenimi knjigami; toda tudi postavke teh računskih knjig morajo biti dokazane z računi, proračuni fakturami itd. Seveda preprosti kmet teh knjig ne vodi navadno. Pač pa jih je veliko, ki vodijo redne zapiske, mnogi, recimo mlinarji, žagariji in drugi imajo prejemne in oddajne beležke, ki so močna opora v dokazilnem postopanju.

Seveda je treba paziti, da stranka odgovarja vedno na vprašanja, ki so ji stavljena, ne pa o vsem drugem, samo o teh vprašanih ničesar. Kaj pomaga, če dvomi v pomislekih oblastvo o resničnosti tvoje

napovedi, ker nisi napovedal skupička za prodani les na primer, ti pa odgovarjaš, da je bila letina slaba, da si imel nesrečo pri živini in podobno, samo tega ne poveš, če si ali nisi prodal lesa in zakaj nisi tega napovedal (na pr. ne zato, ker si s tem denarjem prekril streho na hiši ali podobno). Paziti je tudi, za katero leto gre, da ne bo oblastvo govorilo o letu 1926, ti pa boš odgovarjal o letini leta 1927. Vse take stvari se v praksi dogajajo in pričajo samo, da davkoplačevalci ne polagajo dovolj važnosti na pomisleke in se ne pouče o njih in posledicah, ki zrastejo iz teh malomarnosti.

Zakon daje stranki, ki dobi pomisleke, da v roku osmih dni odgovori nanje primerno, ali pa da odgovor pri oblastvu na zapisnik. Kdor si ni na jasnem, kaj oblastvo zahteva od njega, ali ni pripraven za pismen odgovor, naj ne daje istega pisati komu drugemu, ampak naj gre k oblastvu in tam pove uradniku, kako in kaj in povpraša, kar mu je nejasno, pa bo dobil pojasnila in povedali mu bodo tudi, kakšna dokazila mora prinesiti, da mu bodo mogli verjeti.

Kdor dokazuje kako stvar s pričami, si mora biti svest, da bodo morda morale priče svoje trditve podpreti s prisego. In če priče navaja, naj navede natančno njihovo ime in bivališče, da jih oblastvo lahko zaslisi. Enako je s predlaganjem izvedencev, ki naj jih oblastvo zaslisi.

Odgovora na pomisleke ni treba kolkovati. Pač pa treba paziti, če oddajaš odgovor po pošti zadnji dan roka, da ga oddaš priporočeno, ker bo le tedaj pravočasno. Na to mnogi pozabljajo!

Kužni katar spolovil.

Kljub vsem priporočilom od strani raznih strokovnjakov za to ali ono kulturo, je bila, je in bode živinoreja glavni dohodek kmeta. Posebno v zadnjem času se je začelo razvijati mlekarstvo v tudi dosedaj v tem oziru zanemarjenih krajih.

Ali kakor pri vsaki gospodarski panogi je tudi pri živinoreji začela razsajati dosedaj še malo znana bolezen, ki je bila že po raznih strokovnih listih opisana, ki je sicer videti zelo nedolžna, ali vendar prizadeva kmetu veliko škodo, to je kužni katar spolovil, vsled katerega se krave ne obrežijo (oplemene) ali izvržejo. Ako greš na semenj in vprašaš kmetovalca, ki sta si prijatelja, zakaj prodaja lepo mlado kravo, ti odgovori: se noče oplemeniti, vodil sem jo že k več bikom, pa vse zastonj. Bolezni ni težko spoznati. V sramnici, ki jo nalahno odpremo z rokami, katere smo razkužili v 1—2% lizolovi vodi, vidimo rdeče pike, kot proso velike mozoljce, ki se sčasoma spremenijo v gnojaste mehurčke. Ko bolezen napreduje že močno, se izceja belkast gnoj iz sramnice. Ako tako bolno kravo vodimo k biku, okuži še bika, ako ga dotični gospodar spusti k bolni kravi.

Vsem bikorejcem se priporoča, da vsako kravo preiščejo, preden bika spuste.

Sicer se nekateri živinorejci jeze, češ, ženem pa drugam, to je sama sitnost, pa ga naj ima bika samo za gledat itd. Kdor pa ve, kako je težko obolelega bika zdraviti, ta seveda bo drugače govoril. Veliko je bilo že preteklo letó slučajev, ko je krava bila breja po 6—7 mesecev in je izvrгла. Pri preiskavi sramnice so bili znaki kužnega katarja, ki je najbrž v zvezi z kužnim izvržgavanjem krav. V rojstni občini pisca tega članka je bilo pri preiskavi krav 10—15% bolnih krav prignanih k biku, seveda ne da bi bile pripuščene, drugod je morda še hujše.

Potrebno je, da se proti tej bolezni borimo vsi, da se je čimprej iznebimo, posebno je priporočati, da se vsaka obolela krava in bik da preiskati živinozdravniku, ako gospodar sam bolezn ne pozna in jo po živinozdravnikovem navodilu zdravimo. Ako ni bolezen hudo napredovala, se ozdravi z Bosulin svečicami v 3—4 tednih, ako je pa bolezen stara ali pa da je v zvezi z kužnim izvržgavanjem, je more ozdraviti le izkušeni strokovnjak. Da bi pa drugače zdrave krave in telice prodajali mesarjem, bi bilo pa iz gospodarskega stališča neumestno.

Nujno potrebno je, da vse živinorejske zadruge, živinorejski odbori, kmet. podružnice podvzamejo boj proti tej bolezni da se bolna živina čimprej ozdravi in še zdrava ne okuži. Kajti ako ne bode telet, ne bode mleka in ne denarja. Upamo pa, da bodo šli posamezniki, strokovnjaki, v tem oziru kmetovalcem povsod na roko, bodisi pri predavanjih, ali kot živinozdravniki pri zdravljenju.

Denar.

g Državni kurz tujih valut za april. Minister za finance je določil za april tečaje inozemskih valut kakor sledi: 1 angleški funt stane 276 Din, turška lira 247 Din, napoleon 218.50 Din, ameriški dolar 56.80 Din, kanadski dolar 53.40 Din, nizozemski goldinar 22.73 Din, švedska krona 15.20 Din, danska krona 15.14 Din, norveška krona 14.85 Din, zlata nemška marka 13.50 Din, švicarski frank 10.93 Din, madžarski pengő 9.95 Din, španska peseta 9.96 Din, avstrijski šiling 8 Din, belgijski belg 7.90 Din, poljski zlatnik 6.35 Din, italijanska lira 2.57 Din, francoski frank 2.23 Din, češkoslovaška krona 1.685 Din, grška drahma 0.74 Din, bolgarski lev 0.41 Din, rumunski lej 0.34 Din.

Cene.

g Žitni trg. V splošnem se v zadnji dobi opaža, da svetovne cene žita ne vplivajo na našem trgu. Tako imamo v Čikagu sedaj sploh najvišje cene za pšenico, pri nas pa so najvišje v sezoni. Iz teh nasprotujočih si dejstev moramo sklepati, da so pri nas zaloge žita izčrpane. Iz narodno-gospodarskega ozira je sicer to pozdravljati, ker so naši producenti spravili svoje pridelke v denar in sicer v inozemstvo po

agodnejših cenah. Teda na drugi strani bo izvoz pšenice popolnoma prenehal in ni izključeno, da jo bomo morali za domačo potrebo celo še uvažati. V Bački notira danes pšenica 307,50 do 310 Din za 100 kg, medtem ko je v Sremu in v Srbiji primerno slabšeje blago nekoliko cenejše. — Tudi v koruzi so zaloge vsled forsiranega izvoza precej izčrpane, tako da ne moremo preveč računati na daljni izvoz. Zato je tudi ostala cena vzlic cenejšim rumunskim ponudbam na svetovnem trgu na dosedanjí višini. V Bački notira 160—162,50 Din.

g Tržišče z jajci. Jaje je vedno več na trgu in zato jim tudi cena stalno pada. Tako notirajo jaja pri nakupu za par Din 1,50—1,75, v nekaterih krajih so pa celo padla na 1 Din. — Dunajski trg konzumira velike količine jugoslovanskih jajc, ki jih tamošnji veliki trgovci radi kupujejo. Zals da nabavljajo to blago večinoma kot tretjevrstno blago, ki ga potem sortirajo in izbirajo in napravijo iz njega prvovrstno robo, ki ima precej višjo ceno. Dobitek spravljajo seveda dunajski prekupci. Sortiranje, tipiziranje ali standardiziranje jajc pomeni uvrstitev blaga enake teže in enake kakovosti v zaboje, ki imajo na svetovnem trgu višjo ceno. Tako odbiro bi naši izvozniki tudi lahko izvedli in tedaj bi dobilek ostal doma.

g Tržišče s sladkorjem. Tekom zadnjih tednov je bila kupčija na svetovnih sladkornih tržiščih precej mlačna in so cene na svetovnih borzah, predvsem v Newyorku in Londonu stalno popuščale. Glavni vzrok temu se išče v dejstvu, da se nahajajo na Kubi ogromne zaloge, ki še niso našle pota v Anglijo, ki pričakuje znižanje carin. Na naših tržiščih se cene niso spremenile. Le kristalni sladkor se je te dni pocenil za 10 par pri kg na debelo in sladkor v glavah za 25 par pri kg na debelo.

g Cene krznu na sejmu v Ljubljani. Na drugem sejmu krzna, ki se je vršil dne 21. marca t. . na prostorih ljubljanskega velesejma, so bile dosežene sledeče cene: lisice 250—300 Din, kune zlatice 800—1000 Din, divji zajci 20 Din, domači zajci 2 Din, vidre 600 Din, divje mačke 34 Din, domače mačke 10 Din. — Semenj je bil srednje živahen. Opažalo se je splošno nadržavanje cen.

g Tržišče z lesom. Položaj na lesnem tržišču je že nekaj mesecev precej ugoden, vzlec temu pa ni opaziti, da bi se cene izboljšale. Ponovno se opaža, da čim se cene dvignejo, se tudi ponudba poveča, vsled česar cene zopet padejo na prejšnje stanje. To neugodno gibanje cen povzroča slabo finančno stanje večine podjetij, ki so primorane oddajati blago tudi po nižjih cenah, da si zagotovijo sredstva za nadaljnjo obratovanje. Izvoz je v zadnjem času zadovoljiv in usmerjen predvsem v

Italijo. Izvažajo pa se tudi v Španijo, Grško, Belgijo, Nizozemsko in Nemčijo. Nekaj tedega leta je bilo v zadnjem času izvoženo tudi v Malo Azijo.

Živina.

g Živinski sejem v Mariboru 22. marca.

Ta sejem ni bil posebno živahen, ker nimajo kmetovalci časa vsled nujnih poljskih del. Prignanih je bilo 15 konjev, 5 bikov, 138 volov, 336 krav skupaj 502 glavi. Povprečne cene za kg žive teže so bile: debeli voli 7—8 Din, poldebili 6—7, plemenski 5,50—6 Din, klavne krave debele 6—7 Din, krave za rejo 5—6 Din, krave za klobasarije 2,50—3,50 Din, molzne in breje 5,50—6,50 Din, mlada živina 6—7 Din. Prodanih je bilo 277 glav, od teh za izvoz v Italijo 15 in v Avstrijo 42. Mesne cene: govedina 8—18 Din, teletina 12,50—19 Din, svinjina 10,50—27 Din kg.

g Izvoz konj iz naše države. Kakor je razvidno iz raznih sejmskih poročil iz naše države, je po naših konjih iz inozemstva veliko povpraševanje in se mnogo konj izvažajo. Zlasti Italija kupuje v zadnjem času veliko naših konj, ki jih rabi za svoje domače potrebe. V zadnjem času se je za naše konje začela zanimati tudi Švica. V zadnji dobi se je nahajal v Zagrebu neki švicarski trgovec, ki je razposlal na vse strani svoje ljudi, da kupujejo konje.

Razno.

g Semnji od 11.—23. aprila. Črnomelj (12.); Semič (23.); Moravče (11.); Metnik (22.); St. Jernej (12.); Trebelno (23.); Drezovo pri Litli (21.); Zatičina (14.); Dobrova pri Ljubljani (11.); Ljubljana (13.); Vrhnika (19.); Žiri (20.); Doberniče (19.); Kandija (21.); Kranjska gora (19.); Lesce (19.); Sevnica (11.); Sv. Barbara (12.); Podčetrtok (12.); Šoštanj (12.); Luče (12.); Muta (12.); Nova Štifta na Štajerskem (12.); Sv. Duh pri Ločah (12.); Fram (20.); Nova Cerkev (21.); Loka pri Zusmu (13.); Ljutomer (19.); Dobje (23.); Sv. Tih (20.); Ptuj (22.).

g Žalostna statistika. Društvo za zaščito upnikov v Zagrebu objavlja v svojem letnem poročilu statistiko konkurzov, iz katere je razvidno, da smo imeli v l. 1924. (torej pred ukinitvijo poravnavnega postopanja) v vsej državi 105 konkurzov; leta 1925. je število konkurzov že naraslo na 348, v preteklem letu pa na 832. V prvih dveh mesecih tekočega leta se je to število že pomnožilo, kajti proglašeni so bili že 200 konkurzov (kar odgovarja za celo leto 1200 konkurzov). Od v l. 1926. proglašeni konkurzov odpade na Srbijo in Črnozero 460, na Hrvatsko in Slavonijo 130, na Vojvodino 118, na Slovenijo in na Bosno in Hercegovino 41.

g Gradba sladkorne tvornice v Požegi. V Slavenski Požegi se je ustanovilo akcijsko društvo kmetovalcev - pridelovalcev sladkorne pese, ki bo zgradilo lastno sladkorno tvornico in tako postalo neodvisno od dosedanjih sladkornih tovarn. Tvornica se bo začela graditi že letos, vendar to jesen še ne bo obratovala, ker se je pri-

glasilo premalo kmetovalcev, ki bi bili pripravljeni pridelovati sladkorno peso. Kakor se upa, se bo s prihodnjim letom zagotovilo potrebno zemljišče za pridelovanje pese.

g Pospeševanje pridelovanja pšenice v Češkoslovaški. Češkoslovaška poljedelška akademija je sklicala posvet, ki se je te dni vršil v Bratislavi. Obravnavalo se je vprašanje, kako dvigniti produkcijo pšenice v Češkoslovaški. Večina strokovnjakov je bila nazirana, da je rešitev tega problema mogoče na ta način, da se dvigne žetveni donos in poveča posejana ploskev v Slovaški. Češkoslovaška uvažala letno 40—50.000 vagonov pšenice. Ta primanjkljaj bi se lahko kril, če bi se produkcija Slovaške dvignila za 60 odstotkov. To je mogoče doseči, če se žetveni donos poveča za 7 meterskih centov na hektar. Tako povišanje je pri izboljšanju produkcijskih metod mogoče. Znatno povečanje produkcije je tudi mogoče doseči potom obsežnih melioracij. V resoluciji ankete se naglašajo, da mora Češkoslovaška podvzeti širokopotezno akcijo po zgledu Italije v svrhu povečanja obdelane ploskve in povečanja žetvenega donosa. Anketa smatra državno podporo v tem cilju za najrentabilnejšo investicijo.

g Jugoslavija in avstrijske agrarne carine. Avstrijska vlada je te dni predložila parlamentu načrt zakona, ki pooblašča vlado, da more ukiniti oziroma spremeniti gotove določbe trgovinske pogodbe med Avstrijo in Jugoslavijo glede vezanih carinskih postavk (na govejo živino in prašiče). Avstrijska vlada je v zadnjem času navedla pogajanja z jugoslovansko vlado zaradi spremembe teh vezanih carin. Pri tej priliki je jugoslovanska vlada izjavila svojo pripravljenost iti v tem oziru avstrijski vladi na roko. Pogajanja so v telko dozorela, da se more v doglednem času računati s sporazumnim rešenjem tega vprašanja. Nove carine se bodo takoj uveljavile, čim se doseže sporazum. V tem slučaju bi se povišala carina na govejo živino (za rejo in delo) od 25 na 50 zlatih kron, carina na prašiče pa od 15 na 30 zlatih kron. Z jugoslovanske strani se bo tej želji ugodilo iz razloga, ker bodo carine na klavno živino ostale neizpremenjene in je s tem dana možnost, da se odpoved ali revizija trgovinske pogodbe zaenkrat odgodi.

g Državna trtnica v Bršljinu pri Novem mestu priredi dne 11. in 12. aprila dvodnevni tečaj o cepljenju in siljenju trt. Vinogradniki se vabijo, da se tečaja v obilnem številu udeležijo. Začetek ob 8. uri jutraj. Vsak naj prinese dober cepilni nož in škarpje. Priglasje na gorenji naslov.

Ramgarn za moške obleke

se dobro kuol

R. MIKLAUC, „PRI ŠKOFU“, LJUBLJANA

On: »Kaj si tako zamišljena pri tej krasni avtomobilski vožnji?«

Ona: »Ah moj dragi, vedno mislim, koliko bencina bova porabila pri tem in koliko madežev bi se dalo z njim izoblekiti.«

III. Vzroki in posledice krize našega kmetijstva.

Naravna posledica premajhnega donosa naše poljedelske zemlje je nerentabilnost našega kmetijstva. Pri nas pridelava kmet z velikim trudom in jako velikimi stroški (davki delovne moči, gnoj itd.) razmeroma jako malo, dočim pridelava francoski ali nemški kmet z istim trudom in istimi stroški na isti površini še enkrat toliko ali pa še več, ker zna z uspehom uporabljati vse pridobitve in izkušnje umnega kmetijstva. Jasno je, da francoski ali nemški kmet zato lahko svoje pridelke tudi mnogo ceneje prodaja in pri tem še vedno precej zasluži.

Približno enak donos zemlje kakor pri nas izkazujejo dežele v vzhodni Evropi in Ameriki, toda zaradi velike rodovitnosti tamokšnje zemlje nimajo kmetje z njo skoro nobenih posebnih stroškov (gnojijo le prav malo, obdelujejo pa stroji), zaradi česar lahko prodajajo tudi ti svoje pridelke znatno ceneje nego naši kmetje in spravljajo pri tem še vedno lepe dobičke. Ker pa moderna prometna sredstva stalno zmanjšujejo cene vsega blaga po vsem svetu, je jasno, da se morajo tudi cene naših poljedelskih pridelkov ravnati po svetovnih cenah, ki morejo biti — kakor smo videli — znatno nižje, nego so pa primerne za našega kmeta. Iz tega jasno sledi, da se pri nas kmetovanje, zlasti še poljedelstvo pri današnjih razmerah le slabo izplačuje, da, pogosto kmetuje naš kmet naravnost z izgubo. Po so vedeli po mnogih krajih kmetje že pred vojno sami, ko so ležali, da je kupljen kruh cenejši nego doma pridelan.

Iz vsega navedenega je tudi razvidno, da smo sami brez moči glede določevanja cen. Zato bi bili tudi vsi tozadevni poskusi brez vsake znatnejše in trajnejše vrednosti. Edino, kar moremo in moramo v tem pogledu storiti, je to, da povečamo izkupiček z večjo množino pridelkov. In v tem je ključ do rešitve slovenskega kmetijskega vprašanja.

3. Naša gospodarska vprašanja.

Razen pomanjkanja zemlje in zastarelega kmetovanja pa osti velik del krivde na krizi našega kmetijstva tudi naša go-

spodarska politika, ki je še vsa prežeta z liberalnim in kapitalističnim duhom. Liberalizem, ki je učil popolno svobodo v gospodarskem življenju, je povzročil silen razmah kapitalizma, ki je v svojem bistvu oduševan in ta je razbil in upropastil tudi некоč trden in zadovoljen kmetijski stan. Razkrojil je некоč tako močne in svete družinske vezi, ki tvorijo temelje vsega družabnega življenja ter vzbudil povsod pohlepnost in željo po uživanju.

Nujna posledica tega je bilo na eni strani hiranje kmetijskih domačin, na drugi strani pa neomejeno izkoriščanje šibkejših delovnih slojev po kapitalu, kar je liberalna zakonodaja v drugi polovici preteklega stoletja še n avsej črti podpirala. In na teh liberalnih zakonih, ki so v veliki meri še vedno v veljavi ali so pa vsaj za trajno uvedli k nam razne škodljive razvade, trpi naše kmetijstvo še dandanes.

Liberalni kapitalistični duh je prihajal in prihaja še dandanes posebno vidno do izraza v davčni politiki, ki že od nekdaj tako zajeda našega kmeta. To se nam kaže zlasti v tem, da išče država glavni vir svojih dohodkov v indirektnih ali posrednih davkih (l. 1909. so n. pr. znašali v Avstriji vsi direktni davki le 335 milij. kron, med indirektnimi pa sama carina 502 milij. kron; v Jugoslaviji pa l. 1926-27 vsi direktni davki 848 milijonov Din, a indirektni 4.294,5 Din), a med direktnimi ali neposrednimi davki sta obdavčena v prvi vrsti delo in delovna sredstva in ne kapital, viri dohodkov in ne dohodki sami. Posebno lepo vidimo to pri zemljiškem davku. Dočim mora plačevati kmet od posestva, ki ga obdeluje v potu svojega obraza in ga, kakor smo videli, le po mačehovsko preživlja, razmeroma visok zemljiški davek, pa oni, ki je n. pr. svoje posestvo prodal in vložil denar v hranilnico, mirno in v brezdelju uživa skoro neobdačen obresti, katerih mu ne moreta vzeti ne suša in ne povodenj. In ta zemljiški davek tvori potem glavno podlago še za najrazličnejše doklade za samoupravna telesa. Posledic takega davčnega sistema nam najlepše kaže dejstvo, da so plačevali n. pr. že v osemdesetih letih preteklega stoletja zemljiški posestniki na Kranjskem 1,100.000 gld. davka iz doklad, dočim je bil ves čisti zemljiški dohodek preračunan na 2,800.00 gld. Danes bo razmerje slično.

PO DOMOVINI

JEZICA.

8. 1. aprilom je bila nastavljena za pošto upraviteljica na tukajšnji pošti ga. Marija Knez, tukajšnja domačinka. Veseli nas, da se je na meročajnem mestu upoštevala prošnja domačinke. — V kratkem času, dobijo vse vasi nove pločevinaste valčke deske, katere bodo prav lične. Stavbeno gibanje se je zopet oživilo, toda zidalo se bo manj kot lani, v načrtih je dosedaj 9 stanovanjskih hiš. Kakor smo čitali v »Slovenec« št. 72, se bo v letošnjem letu preneslo mestno kopališče na Ljubljani k Savi v bližino Savskega mostu. V soboto 9. aprila ob 8. zvečer priredi »Prosvetno društvo« kinofilmsko predavanje »Pasijone« v 4 delih, na kar se že danes vabite. V nedeljo, 10. t. m. zvečer ob 7. pa vprizori tuk. pevski odsek ljudsko igro s petjem »Revček Andrejček«.

SMIHEL PRI NOvem MESTU.

Naša orlovska mladina je priredila 20. marca orlovsko akademijo. Pokazala je sadove svojega zinskega dela. Orliči so telovadili z 2 m dolgo lano, gojenke s smrekovimi vejicami, mladiči proste la skupinske vaje, katerih eno so sami sestavili, mladenke, člani, članice proste in simbolične vaje. Br. načelnik je govoril o namenu orlovske organizacije. Najlepša je bila zadnja točka: nastop orlovskih družine, ko je iz mladih prs zaorila Orlovska himna. Zal, da mnogi nočejo spoznati potrebo or-

lovskega gibanja, ter ovirajo polet mladine, kjerkoli se da. Te bo pač izučilo življenje. Na dan 25. marca so imeli Orli poslovilen večer fantov rekrutov. Tu se je pokazala bratska ljubezen in orlovska zvestoba. Fant ne joka. In vendar so se marsikateremu solze prikadle v oči, ko se je poslavljaj od bratov po delu in po idejah. Postavljali so se s pesmijo pri litrih malinovec. Za slovo so bratje odhajajočim pripeli zelene klopke, ki naj jih spominjajo bratske zvestobe in ljubezni, ter naj jih bodre v težavah da ostanejo verni veliki ideji orlovstva, ter da se povrnejo некоč med nas taki kot odhajajo, to je kot Orli z dušo in srcem

LEŠE.

Zadnjega marca smo pokopali najstarejšega moža in najstarejšo osebo v župniji 80 letnega Janeza Zupana. N. p. v m.

SEMIC.

Ker je dosedanji župan semiške občine odločil županske posle, je občinski odbor volil novega župana. Izvoljen je bil zvest pristaja Slovenske Ljudske stranke Anton Simonič. Poštenost novega župana kakor tudi njegovo vzorno gospodarstvo nam daje najboljše poročstvo, da se bo tudi pri občini pametno gospodarilo. — Smrt ima zadnje mesec pri nas bogato žetev. Na pustno nedeljo smo imeli kar štiri mrliče v župniji. — Valed slabih gospodarskih razmer se naši fantje in mladi

možje zelo selijo v Ameriko, Kanado, celo v Brazilijo in Argentino. Ni čudno! Edini važnejši dohodek — vino — gre prav malo v denar, dasi so cene za dobra, pristna vina zelo nizke. Prosvetno društvo si je kupilo skioptikon. Že smo gledali enkrat lepe slike Marijine in drugič slike s svetlovnoznane božje poti v Lurdu.

SELE PRI SLOVENJGRADCU.

Večkrat so cerkvena predstojništva v zadregi, če hočejo naročiti kako sliko. Kje? Pri kom? In da ne bo predraga! Toplo bi priporočali koroškega akadem. slikarja g. Petra Markoviča v Rožku (Rosegg). Za tukajšnji župnijski cerkev nam je naslikal veliko in lepo sliko za postni čas. Kristus na križu, ob vznožju križa kleči zalujoča Marija Magdalena. Res, carine je bilo treba nekaj plačati (100 Din), a je pri vsem tem slika vendar še prav poceni. G. Markovič je bil vedno naš veren in zvest pristaja, tudi v najtežjih časih in ko so mu nasprotniki ponujali velike ugodnosti. Zdej, na stara leta, živi v težavnih razmerah, ker dela manjka, premoženja pa nima. Ako bi ga nekoliko podprli tudi iz naših krajev, bi storili dobro delo. Na štajerskem je slikal novo lursko cerkev v Rajhenburgu.

Z BREZNICE.

Živahno življenje opažamo na Breznici. Kar štiri nove stavbe se nam obetajo. Štiri stanovanjske hiše: na Rodinah, v Smokuču, v Vrbi in v Zabreznici. Oča župan jo študirajo kako bi nam izpeljali prepotrebni vodovod. Vse hoče graditi. Gotovo jim je zgled novi »Dom«. V nedeljo in na praznik je napolnila njegove prostore igra »Grafski lovec«. Ni čuda, saj pravi vsakdo, da je že radi krasni

kulis vredno pogledati v novo dvorano. V nedeljo, 10. t. m. ob 7 zvečer in na Velikonočni ponedeljek ob treh popoldne pa bomo lahko šli pogledati »Zlatorog«. Na belo nedeljo bo menda že »Miklova Zalac« vprizorjena. — Še bo življenje na Breznici.

KRTINA PRI DOBU.

V nedeljo je umrla na Krtini gospa Ana Zarnik — Kovačeva mama — vrsta krščanska žena in izvrstna, skrbna gospodinja. Pokopali so jo v torek popoldne. N. v. m. p. — Opozarjamo še enkrat vse domačine in okolice na slovesno blagoslovljenje novih zvanzov na Krtini na Cvetno nedeljo popoldne.

MENGES.

Prejšnji teden smo en dan v trgu Menges imeli sedem mrlitev. Takega števila obenem ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Naj vsi v miru počivajo! — V noči od nedelje na ponedeljek nas je zbudil plat zvona. Dvema gospodarjema so zgorela vsa gospodarska poslopja. Požarne brambe iz Mengša, Domžal, Trzin in Vira so po napornem delu požar omejile, da ni bila nesreča še večja. Zavarovalnica zdaleka ne krije škodo. Sumijo, da je ogenj podtaknila hudobna roka. Ker pa vodi tam mimo pot, je kaj lahko mogoče, da je nepreviden zakasneli potnik vrgel v pod ostanek goreče cigare in cigarete. Nauk, da za kadilce ni nikdar previdnost nepotrebna. — Tatovi se pridno oglašajo. Zadnji teden zaznamuje tri tatvine.

ST. JERNEJ.

Dne 19. marca se je vršil na željo nekaterih liberalnih magnatov sestanek St. Jernejskih posestnikov, ki imajo lastninsko pravico do vaškega pašnika, da bi se pomenili, kako bi predstavili sejmščice, o katerem se je izjavil bivši poslanec samostojne stranke g. živinozdravnik Rajer, da ga ni lepšega na celi Dolenjski. Je nekaj liberalnih magnatov, ki pritiskajo, naj se to čimprej izpelje, ker se dobro zavedajo, da jih bo pri prihodnjih volitvah odpihal veter iz občine kakor suh list. Glede prestave sejmščice pa si gospodje okrog Valeta nikar ne belite glave. Sejmščice bo ostalo tam, kjer je, pa če tudi bi privolili za prestavitev vsi St. Jernejani (ta kar pa niso, saj gospod župan sam prav dobro ve) in občinski odbor. Je pa še ostalo ljudstvo, čez 1000 volivcev, in ti bodo glasno povedali: ne in ne. Pri prihodnjih volitvah pa bo odmevalo:

In spet se oglasi jih sto,
Pire nam županil ne bo!

Zrna.

Mož in žena, to sta dva:
če vstricno gresta, sta močna,
če pa nehata vleči vstric,
pretrgata brž sto vrvic.

★

Lani se dušala, da ga ne mara,
letos bi rada ga, pa je ne bara.

★

Ko vstaja glava v visokost,
mu pada pamet v globokost.

★

Berič je nič, pa vendar beriča
se boj kot hudiča.

★

Kdor s cigani baranta,
kmalu od sejmov neha.

5

Zastonj dobijo blago 12. in 13. aprila tisti, ki so kupili 23. marca v moji trgovini v Šiški in 31. marca na Sv. Petra cesti v Ljubljani. Zahteva se predložitev blagajniških listkov. **IVAN KOS.**

Dobro premisliti je treba

preden kupite čevlje, kje so boljši, elegantni in trpežni. Lastni ročni izdelek po zelo znižanih cenah. **PREŠERNOVA ULICA 9 — na dvorišču.** Ilustrovani cenik brezplačno.

»DOKO« — I. Čarman.

Osrednje mlekarne

LJUBLJANA, Maistrova 10

nudijo v vsaki množini in po najnižjih cenah vse mlečne proizvode, kakor: prvovrstno čajno maslo, maslo za kubo, švicarski omentalski in polementalski sir, trapistovski sir vseh vrst i. dr. izdelke.

Posestvo v ljubljanskem predmestju, obsega: gošče stanovanjske hiše, gospodarska poslopja z vrtovi in travniki, pripravno za parceliranje, gospodarstvo ali kako industrijo — **Mestni log št. 15 — PRODAM.** 2496

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic. „Dubied“ stroji ter kolosa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vezanju brezplačno.

Večletna garancija.

K. Pečenko

trgovina vseh vrst USNJA ter čevljarških potrebščin na debelo in na drobno. **Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 32.**

Za spomladne in letne obleke imamo veliko zalogo novoodšlega moškega in ženskega blaga in lepo izbilo svilenih rut in serp

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ulica 5

Kroati in šilve blate po vzorci!

Najboljši in najekonomičnejši

Elektromotorji

iz znanih čeških tvornic

Škodovih zavodov v Plzinju

se nahajajo v velikosti 1/4 KS do 30 KS stalno v naši zalogi v Ljubljani. Obrnite se na

Civ. inž. M. A. STEBI

Ljubljana, Selenburškova 7 Tel. 2966

V sedanjih težkih časih

vsakdo pazi, da kupi dobro in poceni. Preden se odločite za nakup izgotovljene moške, fantovske ali deške obleke, kakor tudi češkega in angleškega blaga, obrnite se zaupno na solidno tvrdko

Josip Ivančič, LJUBLJANA, Selenburškova ul. 1 (dvor., levo).

Nagelne, ameriške, velikocvet.

sadike za okno in vrt, 10 komadov 20 Din, razpoka v vsaki množini vrtnarstvo **IVAN JEMEC,** Maribor.

2040

Bili kakršnikol časi brez

Palma - življenje ni.

Nova trgovina manufakture, novo blago in nove nizke cene

Josip Šlibar

Ljubljana, Stari trg 21 poleg Zalaznika

Prepričate se o trpežnosti vrvarskih izdelkov iz prve kranjske vrvarne

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31

in pri podružnicah v Mariboru, Vetrinjska 20 in v Kamniku, Šolca 14

Denar

si prihranite, ako kupite dobro blago za obleke in perilo; to pa le zato, ker

najdete

v občno znani, nad 50 let obstoječi trgovini

R. Miklauc

„PRI ŠKOFU“, LJUBLJANA

zelo veliko strokovno odbrano zalogo prvovrstnega kamgarna za moške obleke, fino svilen, volneno in perilno blago za ženske obleke, kakor tudi vse druge vrste blaga. — Postrežba zanesljivo poštena.

Naročila po pošti se takoj izvršijo.

Veselični davek. Gašperin je bil obtožen, da je svojo ženo nabil, nakar ga je sodnik obsodil na sto dinarjev kazni in petdeset para. Ko je Gašperin začuden vprašal, kako to da še petdeset para po vrhu, mu je sodnik rekel: »Moj dragi, to je pa veselični davek.«